

Vliedden.

Over den toestand van het lager onderwijs te Vliedden
klaagt de districts schoolopziener te Lindhaven (zie bl. 34
Hoofdstuk VI van het provinciaal verslag over 1898)

Den 26sten Augustus 1897 bezocht ik deze gemeente. Ik
liet mij aan het station te Deurne door een rijtuig uit
Helmond halen, en reed daarmee naar Vliedden; van
daar ging ik later terug naar Deurne; nam daar den
heer van Heltena mee, en keerde daarmee later naar
Helmond terug.

Op de grens van Deurne en Vliedden vond ik de harmo-
nie uit Asten, door den burgemeester van Vliedden (tevens
burgemeester van Asten) gerequiereerd, benevens de
schooljeugd, met slaggetjes enz. -

Op het raadhuis (één kamer, die diensel doet voor raads-
zaal, secretarie, burgemeesters-kamer enz.) vond ik B.
en W. - De burgemeester, Frenchen, is tevens secretaris,
hij woont te Asten, en komt eenmaal 's weeks, des
woensdags, den heelen dag in Vliedden. - Hij heeft een
klerk op de secretarie; deze doet voor hem het schrijfwerk.

Vliedden is eene gemeente zonder burgerij; niets dan
landbouwers. - Witsluitend door sparen en door zuinig
te zijn is Vliedden rijk geworden; het had, toen Frenchen
burgemeester werd, weinig of niets; nu trekt het uit be-
giffingen een zeer aanzienlijk bedrag; terwijl het so-
vendien eene zeer uitgebreide aanplant heeft van jonge
mast, die uitstekend groeit. - In den afgelopen win-
ter werd nog 12 H. St. heidegrond tot mastbosch aangelegd.
B. en W. klaagden om het hardst over den pastoor (Pis-
sorius); deze moet nl. bijzonder scrupuleus zijn, den ge-
volge waarvan het hem er van tijd tot tijd door loopt.
Hij heeft geen kerkmeeesters, geen organist, geen koor-
zangers, geen koster. Achtereenvolgens verbieden twee
verschillende schoolhoofden om hem de gemeente; nu
is er het derde hoofd der school, en dat alles in 7 jaren tijd.
De pastoor is niet in staat, om de meisjes voor te bereiden
voor de 1ste H. Communie; dit geschiedt te Deurne of te
Helmond; de pastores van die gemeenten verklaren schif-
felijk

Vliedden.

telijk, dat de meijjes voldoende voorbereid zijn, en op die verklaring worden zij te Vliedden aangenomen; de jongens, die aangenomen moeten worden, houdt hij van 3 middags een tot 3 avonds tien uur in de kerk. - De menschen gaan te Vliedden niet meer naar de kerk, gaan daar ook niet meer biechten. - Toen de wethouder Koppers, tevens oud-kerkmeester, zich bij den bisschop over den pastoor was gaan beklagen, had deze gezegd, dat hij geen macht had om den pastoor weg te jagen, maar dat hij Vliedden beklagde. -

Ik bracht een bezoek aan de openbare school en woonde daar eene les in de aardrijkskunde aan de hoogste klasse bij; het viel me nogal mee.

Het Raadhuis was nog al aardig versierd; de muziek deed mij later, - zonder de schoolkinderen - uitgeleide tot aan de grenzen van Deurne.

De administratie van den ontbranger was in goede orde; zijn kas sloot echter niet; hij had f 331. 44 ^{te veel} en kas. Ook het vergunningsrecht was rechtstreeks collectief geboekt. -

Ook ter secretarie zag alles er goed uit; de weinige aanmerkingen, die te maken waren, werden mondeling gemaakt. Een uitstekende klapper, die zeldzaam voorkomt, was hier aan het bevolkingsregister toegevoegd. -

Op de begroting voor 1897 had ik echter eene groote aanmerking; in strijd met art: 247 der gemeentewet heeft de gemeente opcenten op het personeel, zonder dat er tevens een hoofdelijke omslag of eene andere plaatselijke directe belasting werd geheven.

Den 14 Mei 1902 kwam ik weer in Vliedden; ik reed van Ziehlmond over Deurne naar Vliedden, en later langs denzelfden weg terug. Aan het raadhuis gekomen vond ik de heer Geblaten. In een brieftje informeerde verzoeken ik, dat de burgemeester van huis was sinds Zaterdag, 10 Mei twee, en eerst tegen den avond van den 14den terug over te verwachten.

Ik ging weder het raadhuis van den burgemeester, en liet me daar de brieven geven, welke voor hem opkomen waren. liet de poststempels op den brief, waarin ik mijn komst te Vliedden leef.

Vliedden.

Woensdag, 14 Mei aannamende, bleek mij, dat die brief Zaterdag avond besloten werd naar de Deurne was afgedempeld, en dus hetrij Zaterdag avond hetrij Dinsdag ahlend bij den burgemeester moest zijn bezorgd. -

Ik ging toen naar de openbare school en woonde daar de les bij; het hoofd stond alleen voor de heele school; er was eene vacature van hulp onderwijzers sinds 1 Mei; daarvan zou niet spoedig voorzien worden. - Een derde deel der kinderen (± 20) was wegens ziekte (mazelen en roodvonk) afwezig. -

Terwijl ik op de school was, kwam de wethouder overstappen; ik vernam van hem, dat de burgemeester bijna nooit afwezig was; dat hij tot 1 Mei in de kas was geweest bij het hoofd der school, en nu naar een ander raadhuis verhuisd was; dat moest echter nog opengeeft en behandelen worden; daarom was de burgemeester voor eenige dagen weg gegaan.

Ik was zeer ingenomen met den burgemeester en preekte hem zeer. Ik besprak met hem den toestand van het oude raadhuis en raadde den bouw van een ander behoorlijk raadhuis aan; mijne woorden schenen in goede aarde te vallen. -

Ik ging te voet terug naar Deurne, in gezelschap van Verhaeghen, en liet mij nog door hem vertellen, dat men steeds voortgaat met den aanleg van boschen; in den afgelopen winter had men reeds 60.000 ^{planten} plantjes uit duizend laken komen; ongeveer 15000 planten worden op een h. t. uitgeplant. -

De oudste gemeente boschen zijn nu 25 jr oud; is men eens aan den hakh, d. i. dus over 10 of 15 jaren, dan is men alle financiële moeielijkheden te boven.

Den 14 April 1905 kwam ik weer in de gemeente. Ik bracht van uit Ziehlmond eerst hierop, daarna Vliedden en eindelijk Deurne, van waar ik per trein naar Ziehlmond terugkeerde.

Op het netje, nieuw gebouwde raadhuis werd ik ontvangen door den sinds kort in functie zijnden burgemeester Olijmen. Ien met zijne twee wethouders. -

B. en W. deden mij mede, dat Postoor Distonius gelukkig

Vliedden.

voor een ^{graand} jaar of zeven overleden was; op kerkelijk gebied zijn nu normale toestanden terug gelykt.

Grote klachten, dat Vliedden zo ongelukkig aan toe is, nu er een tram komt van Helmond naar Isken; daarmee is voor Vliedden de kans verklein, dat het ooit een tram krijgt. — Die tram zal nu loopen door Bruculuis, een getuich van Vliedden aan de 2. W. markt. De grond van Bruculuis is veel beter dan die van Vliedden; daar wonen de rijkste boeren, een iser zelfs in de vermogensbelasting aange slaagen!!

Er sterkt op aangedrongen, dat er een uitgeverkten staat den gemeente eigendommen worde aangelegd, waarin alles wat op cultuur en exploitatie betrekking heeft, uitvoering en nauwkeurigheid wordt beschreven.

Men gaat nog steeds voort met den aanleg van den venboschen, maar heeft daarvoor niet veel geld over: niet tegenstaande er flens in den grond zit, wordt de grond niet geroend; men opraakt opeppels, werpt de rithomende aarde over de heide, en zait daarin het dennenzaad. Van de bosschen komt op die manier niet veel te recht; het strooisel wordt de voornaamste ops brengt; het hout gaat dan als bonenstakken om weg; mijnhout, of geriefhout komt er niet in.

B. en W. geraden het onderhoud der waterleidingen in eene hand te brengen en ten laste der gemeente te nemen; bij het uitgebreide gemeentelijk bezit kan daarvoor weinig behoorbaar bestaan; de kosten kunnen niet groot zijn; bovendien is Vliedden eene uitstekende landbouwende bevolking. —

Geneeskundige, en verloskundige hulp maakt uit Debbine vanen (Dr. Crabach, + vroedvrouw)

Mit rood geslacht veer wordt gekuurd door Bierman, verovts te Helmond.

Zet bewegelijk overbestuur heeft voldoende fondsen; een gemeentelijk subsidie is niet noodig.

Den 24 Mei 1909 kwam ik weer in Vliedden; van uit den Basle had ik eerst Deurne bezocht; daarna Vliedden en einde lijke hierop. — Ik ging toen in Helmond logeeren.

De burgemeester van Vliedden had eene aanvraag aan de Koningin

Vliedden.

opdoen, om in Deurne te mogen wonen; zijn huis was hem afgeperst. De Raad was er tegen; G. S. adviseerden gunstig voor een ja. — Ik heb ge- keldij niet noodig, dat hij naar Deurne gaat; een timmerman uit Vliedden bouwde hem nu eene woning, kort bij het Raadhuis; die woning wordt ingericht zooals hij het wenscht; hij kan die keuren voor zoo lang hij wil. — Voor den burgemeester was reeds een huis in Deurne gekocht; hij behoeft dat nu niet te betrekken. —

De haerband van het onderwijs raakt thans zeer op de tijd; voor ± 40 leerlingen zijn er twee onderwijzers, over wie men zeer tevreden is. —

Sinds dat pastoor Historius overgenomen werd door pastoor hostes uit Schaaph is op kerkelijk gebied weer alles tot vrede en rust gekomen. —

Er is nog geen staat van exploitatie der gemeentelijke bezittingen aangelegd; de Heeren duidelijk gemaakt, wat mijne bedoeling is; de burgemeester heeft mij beloofd er voor te zullen zorgen. —

De markt maakt over het algemeen niet best opzichten; men veronderstelt, dat bij den aanleg de gronden niet voldoende bewerkt zijn. B. en W. sterkt geraden, zich in verbinding te stellen met het Spaars boschbeheer te Utrecht, en van daar financiële en technische hulp te vragen bij den verdere aanleg van moerbosschen. —

Sinds het gemeentelijk provinciale reglement kwam het onderhoud der waterleidingen ten laste der gemeente; omdat gemeente daarvoor geen geld had, werd eene verordening op hand- en ~~op~~ diensten in het leven geroepen; tot nu toe maakt dat goed werken, en het onderhoud der waterleidingen naar wensche geschiedt. —

Men klaagde over waterschade, door het opbouwen van water ten behoeve van den Schipdonschen watermolen; men vroeg, of het niet mogelijk was om het peil, dat hetwelk het water mag worden opzesh, te verlagen. — Ik raadde de Heeren aan, om te overzichten den watermolen aan te koopen; Isken en hierop hebben er ook te- kening bij; wanneer de gemeenten zich willen combineren, is de procees niet mischien wel gelykt, financieel te steunen, evenals in der tijd met de Dipsche watermolen. — Over de eischen van den molenaar waren wellicht te onderwerpen door den boeren, hand; wanneer men eene dergelyke coöperatief te gaan maken en daarvoor eene inrichting in het leven te roepen, zou de molenaar niet eischen voor zijn geld kieren; want, als de bevestiging werd uitge- voerd, zou hij zijn gehele broodwinning kwijt zijn. —

Ik verkende auditie aan den jongen Verhappen, een zoon

Vliedden.

van den welhouder; hij was bekeurd wegens jachtloosheid; dien-
tengevolge was zijn machtiging om schadelijke diertjes te schieten inge-
trokken. — In september 1907 zal hij zich met een request tot mij wenden
om weer eene machtiging te verkrijgen; daarin zal hij dan omstaan,
die zijn misstap bloot leggen, welk een fond niet zoo heel erg schijnt
gewest te zijn. — Ik herinner van Verstappen, dat de heer Sassen
de Broede in Vliedden geene belangen meer heeft; hij verhaalt zijn
openden, benevens zijn heerlijk jachtrecht (het laatste voor 14.000)
aan den heer van haan de 's Kloze, denzelfde, die in Deurne daar-
voor de heele jacht heeft. Wie die heer van haan eigenlijk was,
kan Verstappen mij niet nader seit deiden. —

Den 12 maart 1915 kwam ik over in Vliedden; per
auto bezocht ik van uit Helmond achtervolgens
Deurne, Vliedden en Lierap, en keerde toen naar Helmond
terug.

Ik werd ontvangen door den burgemeester met den
welhouder Verstappen. — De andere welhouder, Coelen,
werd te oord en heeft om die reden zijn ontslag genomen.
Verordening op de handdiensten (spandiensten wor-
den niet gemaakt volgens de verordening) volstaat goed.
In 1912 had men voor ongeveer 250 arbeiders en kind-
diensten; de menschen kunnen liever werken, dan f 250
hoofdel. onslag te betalen; burgemeester is over die
handdiensten (uitsluitend voor het in orde houden der
waterleidingen ingewerd) zeer tevreden.

De enige harde weg van Vliedden is de verbinding-
weg van Deurne metsten; deze weg werd door de beide
landsteden gemeenten aangelegd, en door haar
beiden onderhouden. Vliedden is dus niet belast
met het onderhoud van harde wegen.

Van geneeskundige of verloskundige hulp doet gemeent
niets; ter zijn twee armbesturen, een burgerlijk arm
bestuur, met twee bestellingen ergens in een gasthuis,
en een Parochiaal armbestuur, dat voor een ouder
man zorgt. Armen zijn er niet in Vliedden; daar
wordt geen armoede geleden.

Burgemeester heeft eene beschrijving gemaakt

Vliedden.

van de sinds 1907 aangelegde bosschen. — Het heide
boschheit bedraagt 76 H. A.; men heeft nog 25 cb. f.
heide; sterk geabruiserd, zich in verbinding te stellen
met Staats boschbeheer.

Van schipdonschen watermolen heeft men geen last
meer; gemeente heeft eene waterleiding gemaakt en
verbeterd, om den molen heen; deze is ook het ware de
veiligheids klip: komt er te veel water voor den molen,
dan loopt het door die waterleiding weg; de laagere
gelegen landen onderwinden thans geen waterbehoefte
meer.

Den 2^{den} augustus 1918 bezocht ik per auto van
uit Helmond de gemeenten Deurne en Vliedden.
De burgemeester Janssens geeft zich veel moeite
en kan het goed met de menschen vinden. Jam-
mer, dat hij wat aan zakenwaarnemery doet;
verzekend dat geen der notarissen hem ipil.
van dienst zijn; daarvoor blijft die zakenwaar-
nemery beperkt tot die zaken, welke zonder no-
tariel bijstand kunnen verricht worden.

Tijdens mijn bezoek aan Deurne klaagde notaris
de Deurne over de zakenwaarnemery van Janssens.
De distributie der levensmiddelen gaf ook
Janssens ontzettend veel werk; sinds 1sten juli 11.
heeft Vliedden zich aangesloten bij de distribu-
tie van Deurne.

Sinds 1915 heeft Vliedden zijn bosschen aan-
gelegd door Staats boschbeheer; het nu toe 30
H. A., Vliedden heeft twee complexen grond;
een van 110 en een van 90 H. A. — Als alles
ontgannen is komt er een ambtenaar van het
staatsboschbeheer voor de verpleging van de
bosschen van Vliedden, Asten, Berbeeren en
Lierap. —

De waterleidingen worden goed onderhouden
gezamenlijk door Deurne, Vliedden en Asten.
Vliedden heeft eene verordening op de hand.

Vliedden.

diensten; de menschen hebben het echter te druk en koopen hun dienstplicht af; met het aldus verkregen geld behaalt Vliedden de arbeiders, die de waterleidingen moeten zuiveren.

Of dat het peil van den Stepdonkschen watermolen juist geregeld is, meenen D. en W. te moeten betwijfelen. Oerhoordelijke latten zij het peil aan de peilschaal centraleren, ten kunnen dan geene overtreding constateren; des niettegenstaande wordt er veel waterberwaar ondervonden.

Het heerlijke jachtrecht is in handen van den heer van Loon te Deurne. Hij moet vroeger fabriekant geweest zijn in Helmond; naar men meende, zat hij vroeger in de fabriek van Begeman.

De hieldwachter heeft maar ƒ400 tractement; hij is tevens voorwerker bij de ontginningen al ƒ0.18 per uur; maakte in 1917 alles te samen ƒ1000.—

Er wordt geregeld landbouwonderwijs gegeven, dat met veel belangstelling wordt gevolgd. Het komt voor, dat dezelfde menschen succes sievelijk drie eersussen volgden. —

Den 19 Mei 1922 bezocht ik van uit Helmond de gemeenten Balvel en Vliedden.

Er wordt niet meer ontgonnen, dat noem heeft; daardoor neemt het bevolkingscijfer af. Er werden in 1921 tien huwelijken voltrokken; de meesten trouwden bij hunne ouders in; biederijen kwamen er niet open.

Ook hier kwamen vier nieuwe Raadsleden; de ouden van dagen werden door jonge menschen vervangen; bepaalde gronden tegen het oude bestuur waren er niet.

Als welhouder vond ik o. a. Verstappen, een zoon van den vroegeren welhouder van Vliedden. — Verstappen heeft vroeger zijn best gedaan, om Burgemeester te worden; hij werkte 1 1/2 jr ter secretarie van Helmond en solliciteerde een pr keer zonder succes; ik meen, dat

Vliedden.

destijds zijn gedrag nog al te wensen over liet. — Thans is hij althans, en bouwt, met Willem uit Deurne, den weg Deurne, Helheze - de Rips - Oploo. — Hij woont naast Burgemeester van Helten, en is ongehuwd.

Men hoort zeer, dat de vereeniging van Vliedden met Deurne niet zal doorgaan, en Vliedden eene zelfstandige gemeente zal blijven. Aan de Heeren heb ik mitgelegd, waarom het centraal gezag tracht te komen tot opheffing van de kleine gemeenten.

Burgemeester van Helten, die sinds 1919 burgemeester - secretaris van Vliedden werd, moest destijds om onderdak te komen de woning van Oud - Burgemeester Janssens overnemen voor ƒ7000.— Hij vereeniging van Vliedden met Deurne ziet hij geen kans, met ƒ7000 voor zijne woning te maken; hij hoopt, dat hij dan op de een of andere manier voor zijn verlies zal worden schadeloos gesteld. Men zou het liefst zijn, dat Vliedden de woning kocht, en dat deze dan later aan Deurne overging.

Vliedden bouwde een nieuwe school; het oude schoolgebouw zal tegen huur door gemeente worden beschikbaar gesteld, voor vergaderingen van den Baerenband, de Kiesvereniging, voor oefening van de harmonie en derg. Men verwacht op die manier eene behoorlijke rente te maken van de waarde van het oude gebouw.

Sinds eenige jaren werkt men bij de exploitatie van de gemeentelijke bezittingen samen met het Staats boschbeheer. Er moet nog 160 hl. A. beboscht; 47 hl. A. werden door Staatsboschbeheer aangelegd; bovendien heeft gemeente nog een 40 hl. A. bosch, die reeds vroeger werden aangelegd.

Burgemeester zal eene afzonderlijke boekhouding aanleggen van de exploitatie der gemeentelijke bezittingen.

Voor de waterleidingen worden hand diensten van de inwoners gevorderd; volgens het kabier in het geheel 324 dagen.

De waterleiding, welke men achterom den Stepdonkschen watermolen wilde aanbrenge, om het overblijvende water af te voeren en waterschaak tegen te gaan, is nooit geopruwen!

Van Loon, de eigenaar van het heerlijke jachtrecht, verhuurt naar den blaas, en verhuurt het heerlijke jachtrecht aan F. Smulders, Coenraajelaan 3, den blaas. — Openkoning.

Middelen.

verschelde.

De tram Deurne-Voermond gaat niet best; van Deurne tot Blegel wordt er weinig gebruik van gemaakt; van Blegel tot Voermond moet het nog wel gaan. Op de locomotieven staan de letters S. F. L. (Sindbrugsche Maatschappij). Spalters zeggen dat met die letters bedoeld wordt te zeggen: Leedig tot Blegel.